

สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร

The School Administrators' Educational Management Competency
in The Bani Era Affecting Academic Administration under Mukdahan
Primary Educational Service Area Office.

กิริตยา วัจนะฮาท¹ ไพฑูรย์ พวงยอด² และ ชาญวิทย์ หาญรินทร์³
Kirataya Wangkahat¹ Paitoon Puangyod² and Chanwit Hanrin³

Received : March 13, 2025; Revised : May 30, 2025; Accepted : June 19, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามุกดาหาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 69 คน และครู จำนวน 272 คน รวมทั้งสิ้น 341 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

---

¹ นักศึกษาลัทธิครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม; Master Student of Education, Degree Administration and Development, Faculty of Educational, Nakhon Phanom University; e-mail : kirattaya.p@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม; Faculty of Educational, Nakhon Phanom University

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับ มาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 4) อำนาจพยากรณ์สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขต 5 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการทำงานร่วมกัน (X_4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (X_5) ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ (X_3) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น (X_2) ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 93 ($R^2=.86$) และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .21 + .48X_4 + .18X_3 + .13X_5 + .12X_2 + .06X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy' = .65Z_4 + .26Z_3 + .22Z_5 + .16Z_2 + .09Z_1$$

คำสำคัญ (Keywords) : สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคพลิกผัน, การบริหารงานวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขต 5

Abstract

The purposes of this research were 1) to study and compare the school administrators' educational management competency in the Bani, 2) to study and compare academic administration in school classified by status and school size, 3) to study the relationship between academic administration in school and academic administration in school, and 4) to study the predictive power for the school administrators' educational management competency in the Bani era and academic administration. The study involved a total sample of 341 participants, comprising 69 school administrators and 272 teachers. The sample was determined using stratified random sampling. The instruments used were 2 aspects of five-

rating scale questionnaires. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), one-way analysis of variance, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression stepwise analysis.

The research findings revealed that : 1) the school administrators' educational management competency in the Bani era was rated at a high level overall. The comparison classified by status showed no significant differences overall. The comparison classified by school size revealed statistically significant differences overall at the .05 level. 2) Academic administration was rated at a high level overall. The comparison classified by status showed no significant differences overall. The comparison classified by school size showed significant differences overall at the .05 level. 3) the school administrators' educational management competency in the Bani era and academic administration had a high positive correlation, which was statistically significant at the .01 level. 4) The variables of school administrators' educational management competency in the Bani era that affected academic administration under the Mukdahan Primary Educational Service Area Office consisted of 5 variables: Collaborative Working (X_4), Morality, Ethics, and Professional Ethics (X_5), Communication and motivation (X_3) Adaptability to change and flexibility (X_2) and Results-oriented management (X_1). These predictive variables were statistically significant at the .01 level and collectively predicted 93 percentages of the variance ($R^2=.86$). The predictive equations can be expressed in both raw scores and standardized scores as follows :

Forecasting equation in raw scores

$$Y' = .21 + .48X_4 + .18X_3 + .13X_5 + .12X_2 + .06X_1$$

Forecasting equation in standard scores

$$Zy' = .65Z_4 + .26Z_3 + .22Z_5 + .16Z_2 + .09Z_1$$

Keywords : The School Administrators' Educational Management Competency, Bani Era, Academic Administration, Mukdahan Primary Educational Service Area Office

บทนำ (Introduction)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำองค์กรให้สามารถก้าวข้ามอุปสรรคและความท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ ผู้บริหารต้องมีสมรรถนะที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทใหม่และสร้างศักยภาพในการแข่งขันในระยะยาว (Hrynychak Nataliia, 2023 : 289-305) ในยุคพลิกผัน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสมรรถนะการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ การเข้าใจและจัดการกับอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นสมรรถนะในการสื่อสารที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่คาดคิด มีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและการมองภาพรวมอย่างเป็นระบบ สมรรถนะของผู้บริหารในยุคพลิกผันเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากยุคสมัยนี้เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคมหรือเศรษฐกิจ การคิดวิเคราะห์และวิพากษ์เป็นสมรรถนะสำคัญในการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องสามารถประเมินสถานการณ์และตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ชัดเจนและตรงประเด็นช่วยให้ทีมงานเข้าใจเป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกันได้ดีขึ้น ความเป็นผู้นำที่เปิดกว้าง ความสามารถในการประเมินและจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารไม่สามารถมองข้ามได้ การวางแผนและการจัดการความเสี่ยงช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง การนำทางด้วยนวัตกรรม การส่งเสริมนวัตกรรมและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่เป็นสิ่งที่ช่วยให้องค์กรก้าวผ่านยุคพลิกผันได้อย่างมั่นคง การสร้างความสัมพันธ์และเครือข่าย (ณัฐพันธุ์ ศุภกา, 2567 : 1)

การบริหารงานวิชาการในยุคพลิกผันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่หยุดนิ่ง การบริหารงานวิชาการจึงต้องเผชิญกับความท้าทายที่เกิดจากการพลิกผันในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการก้าวกระโดดทางเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางสังคม และความต้องการที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจากตลาดแรงงาน ผู้บริหารทางการศึกษาจึงต้องปรับตัวและพัฒนารูปแบบการบริหารที่สามารถตอบสนองต่อความไม่แน่นอนเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการวางแผนเชิงระบบ เช่น การพัฒนาแผนงานวิชาการอย่างต่อเนื่องการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดเชิงสร้างสรรค์และการปฏิบัติ มีการเสนอแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรการแนะแนวการศึกษา และการประเมินผลที่เป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา การสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วน ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทีม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานวิชาการ (เกื้อกุล สถาพรวงษา, 2563 : 41-48)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2567 เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 5 ด้าน (5 Q Model) ซึ่งประกอบด้วย ด้านห้องเรียนคุณภาพ ด้านครูคุณภาพด้านผู้บริหารคุณภาพ ด้านสถานศึกษาคุณภาพ และ ด้านผู้เรียนคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยต่อผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนารูปแบบและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริบทท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี การพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนศักยภาพผู้เรียนให้มีโอกาสเท่าเทียม เสมอภาค ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการเรียนการสอนครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามหลักธรรมาภิบาล การจัดระบบการประกันคุณภาพ การศึกษานิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา พัฒนาลัทธิสูตร กระบวนการเรียนรู้ เสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการปรับตัว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2567)

จากที่มาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัย สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นองค์ความรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาให้เป็นประโยชน์และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการ บริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จำนวน 246 โรงเรียน มีประชากร 2,307 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 216 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน และครู 2,091 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 341 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 69 คน และครู 272 คน ด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 40)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพและขนาดสถานศึกษาเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบสอบถามจำแนกเป็น 2 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 อำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .29-.98 ความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 (2) แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ ความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .32-.99 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์และ ประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจก

ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 341 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 341 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นการสำรวจรายการ(Check List) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product-Moment Coefficient of Correlation)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์หาอำนาจการพยากรณ์สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ครู จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 สถานศึกษา ขนาดกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 รวมทั้งหมด 341 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะการบริหารสถานศึกษา ในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับพฤติกรรม
1. ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.19	.43	มาก
2. ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และความยืดหยุ่น	4.16	.36	มาก
3. ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ	4.23	.40	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกัน	4.26	.36	มาก
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	4.25	.47	มาก
โดยภาพรวม	4.22	.26	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขตพืชมงคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.19$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.16$)

3. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงเขตพืชมงคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายงานวิชาการและด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายงานวิชาการ	4.27	.31	มาก
2. ด้านการบริหารแบบกระจายอำนาจ	4.23	.31	มาก
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.20	.32	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้	4.23	.31	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.22	.32	มาก
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ	4.27	.29	มาก
7. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.24	.35	มาก
8. ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้	4.26	.29	มาก
รวม	4.24	.26	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายงาน วิชาการและด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาคือ ด้านการใช้ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.24$) ด้าน การบริหารแบบกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการวัด และประเมินผล ($\bar{X} = 4.22$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20$)

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหาร สถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวม สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิง บวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .85$) กับการบริหารงานวิชาการระดับสูง

5. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผัน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน ด้าน พบว่า มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ได้แก่ ด้านการทำงานร่วมกัน (X_4) ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ (X_3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (X_5) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น (X_2)

ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 93 ($R^2 = .86$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร

ตัวแปร	B	SE _b	Beta	t	Sig
ด้านการทำงานร่วมกัน (X_4)	.48	.02	.65	30.10**	.00
ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ (X_3)	.18	.02	.26	9.11**	.00
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (X_5)	.13	.02	.22	7.47**	.00
ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น (X_2)	.12	.02	.16	7.51**	.00
ด้านการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1)	.06	.01	.09	4.27**	.00

$R = .93$ $R^2 = .86$ $R_{adj} = .87$ $SE_{est} = .09$ $F = 18.31$ $a = .21$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับ สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการและพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและบริหารจัดการให้สถานศึกษาสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสมรรถนะสำคัญในการบริหารเพื่อรับมือกับความท้าทาย ได้แก่ การสื่อสารที่เปิดเผยและซื่อสัตย์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับทีมงาน ความสามารถในการปรับตัว เพื่อนำพาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ความกล้าหาญในการตัดสินใจ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในช่วงวิกฤต สอดคล้อง

กับงานวิจัยของเสาวนีย์ สนใจ (2567 : 181-194) ที่ได้ทำการวิจัย สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และครูที่มีความพร้อมในการปรับตัวเพื่อร่วมขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญในการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในขณะที่ครูต้องมีความพร้อมในการพัฒนาแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสนับสนุนทั้งการบริหารจัดการและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โครงสร้างการบริหารที่ยืดหยุ่นและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม จะช่วยทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูในทุกระดับ (2567 : 1030-1047) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวัฒน์ชัย ชัยภัทธโรวัต (2565 : 111 - 122) ที่ได้ทำการวิจัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องการพัฒนาตนเอง การบริการที่ดี การวิเคราะห์และสังเคราะห์ และการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 85.40 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยนำพันธกิจและแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจนมาใช้เป็นกรอบในการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย แสนด้วง (2565 : 97-100) ที่ได้ทำการวิจัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีสมรรถนะนี้จะมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน การบริหารแบบกระจายอำนาจช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและนโยบายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอุมา นาชัยพูล (2566 : 71-82) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ตามการรับรู้ของครู เมื่อจำแนกตามสถานภาพและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ในโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานศึกษามีขนาดต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะด้านการปรับตัวและความยืดหยุ่น ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดเดาได้ในยุคปัจจุบัน การปรับกระบวนการทำงาน การบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รินดา พงศ์ณะภา (2564 : 210) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาระดับ การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ พร้อมทั้งวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการที่ชัดเจน และจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวนันท์ สืบสำราญ (2566 : 121-129) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความ

เป็นเลิศในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพสูงในการบริหารงานวิชาการ โดยด้านที่ได้รับการประเมินในระดับสูงสุดคือ ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนที่ได้รับการประเมินในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการศึกษาบริบทของสถานศึกษาเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดทำหลักสูตร การวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน การนำหลักสูตรไปปฏิบัติในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฤดี คำปัน (2565 : 135-145) ที่ได้ทำการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการดำเนินงานด้านวิชาการให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาโดยมีการจัดทำแผนงานที่ชัดเจนและครอบคลุม พร้อมจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายงานวิชาการเพื่อดูแลและกำกับการทำงาน สองคล้องกับงานวิจัยของ ประธานพล พลเรือง (2562 : 37-39) ที่ได้ทำการวิจัย การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายงานวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินงานวิชาการ คล้ายคลึงกัน ถ้าหากสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผนงาน มีการปรับปรุงแผนงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง และจัดทำปฏิทินกำหนดการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี ปรารณนาม (2566 : 49 - 53) ที่ได้ทำการวิจัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหารโดยภาพรวม สมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .85$) กับการบริหารงานวิชาการ ระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเข้าใจ และมีความคิดเห็นที่สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน ดังนั้นการเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นให้แก่ผู้บริหาร จะช่วยให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคพลิกผันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัย ปิยธิดา ลอเอี่ยม (2567 : 73-82) ที่ได้ทำการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหารที่นำมาวิเคราะห์ จำนวนด้าน พบว่า มีจำนวน 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการทำงานร่วมกัน (X_4) ด้านการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจ (X_3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (X_5) ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความยืดหยุ่น (X_2) ด้านการบริหาร

แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ได้ ร้อยละ 93 ($R^2 = .86$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะที่หลากหลาย เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายอย่างยั่งยืน สมรรถนะที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหาร ได้แก่ การสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจ ความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การทำงานร่วมกัน และการยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและสร้างผลลัพธ์ที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองดี คณะศรี (2566 : 313-325) ที่ได้ทำการวิจัย สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโศธร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีทั้งหมด 5 ด้าน ซึ่งทำหน้าที่ร่วมกันในการพยากรณ์และยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ โดยมุ่งเน้นด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การทำงานเป็นทีม บุคลิกภาพ และการพัฒนาตนเองได้ร้อยละ 87.6 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหาร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ดังนั้น ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่โปร่งใส ซื่อสัตย์และส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรผ่านกิจกรรมและระบบตรวจสอบที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยบูรณาการคุณธรรมในการสอนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมร่วมกัน

2. ผลจากการวิจัยการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารแบบกระจายอำนาจ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร เช่น การวางแผนงานร่วมกัน จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ มอบหมายงานอย่างชัดเจน และติดตามผล นอกจากนี้ ควรพัฒนาทักษะบุคลากรผ่านการอบรมหรือศึกษาดูงาน และครูมีการร่วมวางแผน เสนอความคิดเห็น และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่

3. ผลจากการวิจัยสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านที่ส่งผล คือ ด้านการวางแผนและกำหนดเป้าหมายงานวิชาการ ด้านการวัด และประเมินผล ด้านการบริหารแบบกระจายอำนาจ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ และด้านการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงและเขตอื่น ๆ ที่มีรูปแบบการจัดการศึกษามีลักษณะเช่นเดียวกัน

3. ควรมีการวิจัยสมรรถนะการบริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

เกื้อกุล สถาพรวงษา และสรรเสริญ หุ่นแสน. (2563). “การบริหารงานวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคพลิกผันของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.” วารสารราชชนก. 19(2) : 46-48.

ณัฐพันธ์ ศุภกา. (2567). “ผู้นำกับการทำงานโลกยุคใหม่ Thai Health Official.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://partnership.thaihealth.or.th/ผู้นำกับการทำงานโลกยุค.> สืบค้น 10 เมษายน 2567.

ทองดี คมะศรี. (2566). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2.” วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์. 7(2) : 313-325.

- ธวัชชัย แสนด้วง. (2565). **สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีรุตม์ณัชช ชัยภัทธโรวัต. (2565). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม.” **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** 10(2) : 111–122.
- นารี ปรารถนาม. (2566). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประธานพล พลเรือง. (2562). “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.” **วารสารวิทยาศาสตร์สังคม นวัตกรรมราชธานี.** 3(2) : 37-39.
- ปิยธิดา ลออเอี่ยม. (2567). “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.” **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.** 21(40) : 73-82.
- รินดา พงศ์นะภา. (2564). **สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.
- รุ่งฤดี คำป็น. (2565). “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.” **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย.** 6(1) : 135-145.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2567). “แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2567.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://mdh.go.th/view.php?article_id=9917 สืบค้น 20 พฤษภาคม 2567.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.

สุนันท์ สืบสำราญ. (2566). “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศใน
กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.”

วารสาร BTU-DEEP มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 3(1) : 121-129.

เสาวนีย์ สนใจ. (2567). “สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร.” **วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.** 7(2) : 181-194.

อรอุมา นาชัยพูล. (2566). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาวิถีใหม่ตามการรับรู้ของครู
ในโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร.” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.** 34(2) : 71-82.

Hrynychak, N & Motuzka, O. (2023). “The key administrative competencies of managers
Required for company development in the BANI world. Economics.”

Innovative and Economics Research Journal. 11(1) : 289-305.